

Slovenski dom

Štev. 174

V Ljubljani, v torek, 3. avgusta 1943

Leto VIII.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Vojno poročilo št. 1164

Zagrizen odpor nasprotnikovi ofenzivi na Siciliji Pet letal sestreljenih

Vrhovno poveljstvo, vojno poročilo št. 1164:
Na severnem in osrednjem pre-
delu siciliskega bojišča so osni od-
delki z živahnimi protinapadi zagrizeno ovirali
trajajočo nasprotnikovo ofenzivo.

Nasprotnik je večer iz zraka bombardiral
Napoli, z morja pa salernsko obalo.
Znatna škoda je v Napoliju, kjer kaže, da so
lovci zbili 2 stroja, obrambno topništvo pa 3.

General Ambrosio.

Pripomba: Letalski napad na Napoli, ki ga
omenja današnje vojno poročilo, je med civil-
nim prebivalstvom povzročil 10 mrtvih in 56
ranjenih.

Berlin, 3. avg. s. Po nadaljnjih poročil-
ih, ki so prišla o napadu, katerega je ve-
lika skupina nemških bojnih letal v nede-
ljo izvedla na pristanišče v Palermu in ki
ga omenja večerajšnje nemško uradno vo-
jno poročilo, trdi Mednarodna poročevalska

družba, da pomeni ta nastop hud udarec
nasprotnikovi plovbi, ki preskrbuje ameri-
ške čete na Siciliji. Kaže namreč, da je od
štirih nasprotnikovih prevoznih ladij s
skupno 23.000 tonami treba zatrdno soditi,
da so potopljene, za 16.000 ton ladij pa je
bilo poškodovanih. Prvo nasprotnikovo pre-
vozno ladjo, parnik s 6000 tonami streliva,
je zadela v sredo velika bomba, ki jo je
vrglo eno izmed letal v prvem valu.

Plemenit dar ministrskemu predsedniku

Rim, 3. avgusta. s. Upravni svet kredit-
ne ustanove italijanskih hranilnic je mini-
strskemu predsedniku poslal pol milijona
lir za dobrodelne namene. Ministrski pre-
sednik je vsoto dal razdeliti med siromake,
ki jih je sovražno bombardiranje najbolj
prizadelo.

Koristi Italije in duh stvarnosti — načelo nove italijanske zunanje politike

Bukarešta, 3. avgusta. s. Pod na-
slavom »Koristi Italije in duh stvarno-
sti« je list »Viatza« objavil kratek čla-
nek, v katerem pravi med drugim: »Po-
slanstvo, ki je bilo zaupano novemu ita-
lijanskemu zunanjemu ministru Guarigliji,
je brez dvoma ključ za trenutno obdobje
v mednarodnem političnem položaju.

ki je nastal zaradi spremembe vlade v
Italiji. Ko je odhajal iz Carigrada proti
Rimu, je Guariglia v izjavi časnikarjem
po pravici povedal, da bosta njegovo in
italijanske vlade delo prevečali ti dve
gesli: »Koristi Italije in duh stvar-
nosti«.

Veleposlanik Rosso — novi glavni ravnatelj italijanskega zunanjega ministrstva

Rim, 3. avg. s. S kr. ukazom je bilo ob-
novljeno mesto glavnega tajnika v zunanjem
ministrstvu. Mesto je bilo podeljeno vele-
poslaniku Avgustu Rossu. Avgust Rosso se
je rodil v Tronzanu 23. decembra 1885, za
diplomatskega odposlanca je bil imenovan
27. aprila 1910, služboval povrsti v Wa-
shingtonu, Petrogradu in Berlinu. L. 1913.
je bil premeščen v Rim in služil v vladah
Di San Giuliana in Sonnina. Bil je vojni pro-

stovoljec in se je udeleževal bojev kot ko-
njarski poročnik. Od l. 1917. do 1919. je bil
tajnik poslaništva v Oslu nato pa v Ate-
nah. Potem je bil v Washingtonu in Lon-
donu kot poslanski svetnik. 1. febr. 1927.
je postal izredni poslanik in pooblaščen
minister in nastopil službo v ministrstvu.
Postal je načelnik oddelka za Zvezo narodov,
bil nato tudi zastopnik Italije v svetu ZN.
Pozneje je bil član italijanskih odposlancev
za zbor ZN, bil član razsojevalnih komisij
ZN in potem italijanski strokovnjak na
mednarodni konferenci za reparacije v Ha-
agu, zastopnik Italije na pomorski konferen-
ci v Londonu, glavni tajnik italijanskega
odposlanca na razorožitveni konferenci in
delegat na londonski konferenci za izvedbo
Hooverjevega načrta. L. 1932. je bil poslan
v Washington za veleposlanika, nakar je
leta 1936. odšel v Moskvo, od septembra 1942.
pa je bil na razpoloženju pri ministrstvu.

Sveta stolica in dogodki v Italiji

Rim, 2. avgusta. Politični dogodki, ki so
privedli do povratka k rednemu ustavnemu živ-
ljenju, so v Vatikanu vzbudili ugoden vtis.

Vatikanski krogi do teh dogodkov niso za-
vezeli uradnega stališča, vendar ni vatikanski
radio zamudil v svoji oddaji za tujino povedati,
da je upravičeno gibanje, ki naj kako državo
osvoboditi stanja, ki se je izkazalo škodljivo za
državo samo.

Izjava sama, ki jo je dajal radio, je po-
vedala tudi, da je papež Pij XII. v svojih na-
ukih vedno trdil, da za narode ni koristno, če
se zaupajo vladi enega samega človeka, zakaj
en sam človek je vedno podvržen zmotam,
temveč je potrebno, da obstoji skupek zakonov,
ki so nad posamezniki, nad vladi in nad
narodi.

Vatikansko državno tajništvo od preteklega
tedna zelo živahno deluje. Takoj v ponedeljek
dopolodne je sveti oče sprejel papeškega nuncija
pri italijanskem dvoru mgr. Borgoncinia Duca,
ki mu je najbrž poročal o podrobnostih izve-
dene spremembe. Še isto dopoldne je vati-
kanski državni tajnik kardinal Maglione sprejel
portugalskega in angleškega poslanika pri Sv.
stolici.

Papežu dvakrat na dan poročajo o tekočih
dogodkih in o sporocilih, ki jih pošiljajo zastop-
niki Sv. stolice iz tujine. Zjutraj mu poroča
državni tajnik, popoldne pa njegov namestnik
mgr. Montini.

Državni tajnik kardinal Maglione prednoč-
nim ni zapustil svojega urada za običajni pre-
hod, temveč je v pisarni sprejemal uradnike
državnega tajništva, ki je ob 10 zvečer še z vso
paro delalo. (Piccolo)

Vesti 3. avgusta

Okle generala Badoglija ita-
lijanskemu ljudstvu priča svetu,
da se nova angleška vlada docela za-
veda svoje odgovornosti in svoje ve-
like naloge. Od tedaj se ponavljajo
zadržila, da je Italija odločena bra-
niti svojo zemljo in svojo čast. Ta
odločnost je izjavila nasprotnikove
upe glede zloma italijanske morale.

Nemško ljudstvo ne kaže nobe-
ne sledi o tem, da bi ga bili an-
gleški in ameriški letalski napadi du-
ševno kaj omajali. Nemci na te udarce
odgovarjajo z moškimi vedenjem in
prenašajo svojo usodo z nemskim po-
nosom, pravi berlinski dopisnik špan-
skega lista »ABC« iz Berlina. Drugi
španski list, »Arriba«, pa pravi, da
so letalski napadi na Hamburg prav
tako nevarni za Anglijo kakor za
Nemčijo, zakaj to izzivanje nemškega
ljudstva ne more ostati nekažnovano.

Pogrešeni nasprotnikovi računi glede Italije

Italija je trdno odločena braniti svojo čast, svoje življenje in svojo bodočnost

Rim, 4. avgusta. s. Pod naslovom »Naspro-
tnikovi računi piše list »La Tribuna«:

Nasprotnik je po padcu fašizma zmešan in
nejevoljen. Misli, da se bo zgodilo kaj dru-
gega. Misli, da je namreč, da kriza vlade pome-
ni prav tisto, kar pomenijo krize vlad, ki prihaj-
ajo redno po vojaškem porazu.

Toda v svojih računih se je zmotil. Pri nas
je do vlade krize prišlo, ko vojaškega poraza
sploh ni bilo: nasprotno, ko je ta daleč, in sicer
precej daleč od vsega tistega, kar domnevajo
in upajo Angleži in Amerikanci.

In tako se je dogodilo, da se nasprotnikova
propaganda vrača spet na divjanje s tistim, če-
mur pravimo živčna vojna. Izmišlja si nereda
in polome, ki jih v Italiji nikoli ni bilo. Ita-
lijansko ozemlje ni prav preveč obsežno. Res-
nica se na njem kaj kmalu zve. Nasprotniko-
va propaganda se s tem obrača proti ljudem,
ki jo vodijo, in ima samo ta kar se da pre-
prosti uspeh, da iz nje zvemo, kar bi ti ljudje
radi, da bi se zgodilo.

Ti ljudje bi v resnici radi uporabili Italijo
kot obsežno in dragoceno oporišče za nastop
proti evropski celini. Da bi to lahko storili, bi
jo morali prisiliti, da jim je na voljo. Brezpo-
gojna vda! A da bi dosegli ta uspeh, bi si
radi prihranili dolgo izčrpalno vojno, katere
posledice so vedno polne plašnih neznank.

Nasi nasprotniki, ki so v propagandi pre-
tikali čnsvo vedno hoteli točno ločiti med fa-
šizmom ter med italijanskim ljudstvom, so zdaj,
ko se ta razlika kaže v kar najbolj živi luči,

pojedli svojo misl in besedo ter enačijo eno
stvar z drugo.

Ne delamo si nič utvar o težavah, v katerih
se bo naše orožje vedno bolj nahajalo in ne
o žrtvah, ki jih bo še moralo prenašati ita-
lijansko ljudstvo. Drži pa, da so po čudežnem
naključju dogodkov po sestavi Badoglieve vla-
de vsa vojna poročila bolj budrilna. Naša
obramba na Siciliji je vedno bolj toga in po-
stavlja pohodu napadalec trdno oviro.

Se zdalec ne maramo prerokovati in gle-
dati vsega v lepi luči. Pripominjamo samo, da
bo v nekaj dneh preteklo že mesec od izkren-
ja Angležev in Amerikancev na jugovzhodnem
oglu otoka, Sicilija pa se hrabro upira in drži
boj vse kopne in pomorske sile, kar so jih An-
gleži in Amerikanci zbrali na Sredozem, morju.
Vojaška zasedba Italije se ne zdi tako pre-
prosta, kakor je nasprotnik domneval, in tudi
ni tako kratkoročna, kakor bi bilo nasprotniku
potrebno, da bi v redu izvedel svoje načrte.

Po drugi strani se ogromni boljševiški
ofenzivi na vzhodnem bojišču po več tednih in
navzlic nepretrganemu ponavljanju ni posrečilo
doseči drugega kakor majhne krajevne uspehe
in ni niti malo omajala železnega odpora, ki
ga nemške armade nudijo sovjetskemu ogra-
žanju Evrope.

Prav danes poročajo o vojni napovedi Bir-
manije proti Združenim državam in Angliji. Na
onem oddaljenem predelu sveta zore veliki do-
godki. Ne da bi precejevali važnost tega do-
godka, se zdi čez vse jasno, da je organizacija

velike vzhodne Azije pod vodstvom Japonske na
pohodu in da svoj pohod pospešuje. Neštete na-
rede oborožujejo in urejajo za neodlenjivi
boj zoper angleško ameriške napadalec in za
bodoči red, ki bo temeljil na neodvisnosti sle-
hernega naroda in na pravici. Angleži in Ame-
rikanci bodo imeli v kratkem v teh pokraj-
nah dosti trdega dela.

Skratka, tista zmaga, ki je njeno ime nji-
hovi propagandi tako potrebno, je zanje stra-
šno daleč. Zato razumemo njihovo zaskrb-
ljenost glede Italije in pa obupno potrebo, da
bi dosegli končni uspeh tam, kjer igrajo za vse.

Toda Italija ne bo pri tej ogromni igri pla-
čala. Branila bo svojo čast, svoje življenje, svo-
jo bodočnost. Dejstvo, da nasprotnik za izved-
bo svojih načrtov ne more drugega, kakor po-
kusiti, da bi uničil Italijo, kakor je naravnost
povedal na posvetu v Casablanci, in potem do-
kazuje, da rešitev Italije pomeni rešitev sveta.

Ustanovitev Badoglieve vlade ne le da vna-
ša Italiji vso njeno odgovornost, kakšno ima
svoboden narod — v tem primeru odgovornost
pomeni voljo — temveč jo spravlja v položaj, da
v tem odločilnem trenutku lahko napne do kra-
ja vse sile bodisi v izdelavi, bodisi v odporu,
bodisi v boju.

Bliznji dogodki nam bodo dali vedeti dosti
stvari glede tega. Za zdaj se morajo vsi Itali-
jani zaupljivo strniti okoli maršala ter z edi-
nostjo svojih namenov pomagati pri njegovem
delu za rešitev domovine.

Nemške čete na južnem odseku uspešno napredujejo

Sovjetski napadi pri Orlu zavrnjeni — Zavezniške krvave izgube na Siciliji
Hude ameriške letalske izgube pri napadu na Romunijo

Hitlerjev glavni stan, 3. avgusta. Nem-
ško vrhovno poveljstvo je večer objavilo
tole uradno vojno poročilo:

Nemški napad na bojišču ob Miusu
je prinesel nadaljnjo pridobitev ozemlja. Do-
sežena in v napadu zavzeta je bila obvaldu-
joča postojanka. Sovjetske čete so utrpelo
posebno hude izgube moštva in vojnega
blaga.

Jugozahodno od Orla so bili krvavo
odbiti z uničenjem številnih oklepnikov so-
vjetski napadi, ki so bili povišali z močnimi
oklepnimi in letalskimi silami.

Letalstvo je izvedlo z oddelki bojnih le-
tal in letal za bližnje poletne napade na te-
žiških bojov. Zadelih je bilo 6 prevoznih vla-
kov in en oklepni vlak.

Na bojišču pri Kandalakši so
nemški grenadirji v nepretrganem pragozdu
zaustavili dva sovražna bataljona in ju raz-
pršili.

Na sicilskem bojišču so nadalje-
vali Britanci in Američani svoje napade zla-
sti na srednjem odseku. Vsi poskusi za pro-
dor so se izjalovili ob odločnem odporu na-
ših čet s težkimi izgubami za sovražnika. S
presenetljivim protinapadom je prešlo važ-
no gorato ozemlje zopet v našo posest. Nem-
ska brza bojna letala so potopila v prista-
nišču Palermo 5000 tonski parnik s stre-
livom, 8 drugih velikih prevoznih ladij je
bilo težko poškodovanih. Na pristaniškem
področju so nastali požari. Nemški lovci in
protiletalsko topništvo so uničili večeraj nad
italijansko obalo 6 sovražnih letal, protile-
talsko topništvo vojne mornarice pa 1 letalo.

Dne 1. avgusta je poskusil oddetek ame-
riških bombnikov, sestojec iz okoli 125 štiri-
mоторnih letal, izvesti strujen napad na
romunsko petrolejsko ozemlje. Nemško-romun-
sko letalske obrambne sile so nastopile pravočasno in ga tako uspešno raz-
bile, da je samo 60-70 letal moglo izvesti
raztrgan napad. Izmed teh je bilo sestrelje-
nih 36 štirimotornih bombnikov. Mnogo dru-

gih je bilo tako težko poškodovanih, da je
bilo mnogo gotovo izgubljenih na dolgem
povratnem poletu preko morja. Povzročena
škoda na napadenem ozemlju ni znatna.

Nad nemškim ozemljem ni bilo
bojnega delovanja.

Nad Atlantikom je bilo daleč nad
visokim morjem sestreljeno veliko sovražni-
kovo vojno letalo.

Berlin, 2. avgusta. s. Mednarodna po-
ročevalska agencija je izvedela, da so bile
sovražne izgube v boju v soboto večje, ka-
kor pa v prejšnjih dneh. Boljševiki so v so-
boto izgubili 233 tankov, nemški letalci pa
so sestrelili 81 sovjetskih letal.

Poleg tega se je izvedelo, da so v zadnjih
dveh dneh pri očiščevanju bojih pri Miusu
Nemci zajeli 9000 ujetnikov. Ob tej priliki je
bilo zaplenjenih 72 oklepnikov, 66 močnarjev,
213 protiletalskih topov, 371 strojnica, nad 100
avtomobilskih vozil in mnogo drugega pe-

hotnega orožja. Temu plenu primerno je tu-
di število mrtvih, ki so jih boljševiki pustili
na bojišču.

Berlin, 2. avgusta. s. Veliki admiral
Dönitz in vodja hitlerjevske mladine sta
imela ob vojaških tekmah na Baltskem mor-
ju govore. Vodja nemške mladine je opozoril
vse navzoče na duha požrtvovalnosti, ki
danes preveča nemške mlade rodove, mladi-
no pa je pozval k disciplini in vztrajnosti.
Nato pa je veliki admiral Dönitz opozoril
na dolžnosti, ki jih mora izpolniti vsak mla-
di človek, ki se pripravlja na službo v vr-
stah nemške vojne mornarice. Poudaril je
svojo nespremenjeno vero v nemško mladino
in je poudaril vrednost, pripravo in čut
dolžnosti mladih posadk na nemških podmor-
nicah. Vsi navzoči so besede velikega admi-
rala sprejeli z izrazi vere v Hitlerja in v
zmago.

Napad ameriških bombnikov na romunsko petrolejsko področje

Kralj, kraljica-mati in maršal Antonescu na obisku
prizadetih krajev

Bukarešta, 3. avgusta. s. Uradno po-
ročilo pravi: 1. avgusta od 13. do 16. ure je
skupina kakih 125 ameriških štirimotor-
nih bombnikov napadla petrolejske predele. Zaradi na-
stopa romunske in nemške obrambe je le
del letal mogel doseči te predele. Kjer je
bila povzročena škoda, ki bo sporočena ka-
sneje. Bilo je 143 ranjenih in 116 mrtvih.
Od tega je 60 mrtvih in 60 ranjenih med
kaznenimi letalniki v Ploestiju, na streho
katere je padlo goreče ameriško letalo, —

Zbilih je bilo 36 letal in ujetih do zdaj 166
letalcev.

Bukarešta, 3. avg. s. Kralj Mihail I. in
kraljica-mati Helena, maršal Antonescu ter
ministrski predsednik Mihail Antonescu so
večer obiskali kraje, prizadete po ameri-
ških letalskih napadih, se zanimali za ra-
njenice in za škodo. Prebivalstvo jih je
sprejelo z navdušenimi manifestacijami do-
moljublja in simpatij.

Švicarski tisk o položaju v Italiji

Bern, 3. avg. s. Švicarski tisk se še naprej
bavi s položajem, ki je v Italiji nastal po pad-
cu poprejšnje vladavine. »La Tribune de Lau-
sanne« poudarja v zvezi s pogoji, ki bi jih
utegnili zavezniki staviti Italiji, da bi bilo ne-
spametno, ako bi že sedaj veržili z zmago, ki
še ni izbojevana. »Liberté« pravi v uvodniku
pod naslovom »Ne razumemo, da ne more u-
meti stališča Angležev in Amerikancev, ki ho-
čejo, da bi se Italija brezpogojno vdala. List
pravi, da ne razume takšnega stališča, ker sploh
ne upošteva dejanskega stanja. — List ob-
javlja članek švicarske poročevalske agencije, ki
med drugim pravi, da je zadostoval le teden
dni vlade maršala Badoglija, da je bil vpostav-
ljen red v vseh italijanskih mestih. Objube
Vladarja in predsednika vlade, da se bodo
vrnile ustavne svobode, ko bo vojna kon-
čana, prav gotovo ustrezajo pričakovanjem ita-
lijanskega ljudstva. Pod naslovom »Položaj v
Severni Italiji« objavljajo listi poročila švicar-
ske poročevalske agencije. Mir in red, pravi
poročilo, sta vladala vse prvi teden nove vlade.
V vsej Severni Italiji ni bilo nobenih niti kra-
jevnih spopadov. Dalje je švicarska agencija
poslala listom še druga poročila pod naslovom
»Teden dni vlade maršala Badoglija«, v katerih
se bere: »Vlada maršala Badoglija je na oblasti
teden dni. Ta teden je bil teden naporne in

obilnega dela. Vlada je izdala vrsto ukrepov, ki
nakazujejo pot, po kateri misli hoditi v no-
tranji politiki in katero je moč označiti z besed-
dami: »Povratek k zakonitosti«. List »Die Tat«
piše, da so vsi ukrepi, ki jih je doslej izdala
vlada Badoglija, naredili sijajen vtis na ita-
lijansko javno mnenje, in dajejo slutiti željo
maršala Badoglija, da bi rad vladal v popolnem
soglasju z italijanskim narodom.

Italijani se vračajo iz Vzhodne Afrike

Rim, 3. avgusta. s. 9000 italijanskih roja-
kov, ponajveč žensk, otrok, starecev ter bol-
nikov se vrača iz italijanske vzhodne Afri-
ke. Dospeli bodo v drugi polovici meseca
avgusta ter se bodo izkrcali iz štirih ladij,
ki jih prevažajo, v določenih pristaniščih.

Švedska podmornica Ulba zadela na mino

Stockholm, 3. avgusta. s. Večer se je
začela preiskava o potopitvi podmornice
»Ulba«. Člani preiskovalnega odbora so
pregledali notranjost podmornice, iz katere
so potegnili 32 trupel. Ugotovili so, da je
podmornica zadela na mino in da se je pod-
mornica po eksploziji takoj potopila ter v
hipu ugonobila vso posadko.

Berite »Slovenski dom«!

Poslanica voditelja italij. Katoliške akcije

Rim, 3. avgusta. s. Efasio Colli, glavni
ravnatelj italijanske Katoliške akcije, škot
iz Parme, je članom dal tole poslanico:

V tej uri najtežje odgovornosti daje ita-
lijanska Katoliška akcija, ki se je od vsega
začetka borila za obrambo in dvig kršćan-
skega življenja in omike, svojim članom tole
navodilo: Nadaljujte s svojim delom z ob-
čutkom popolne poslušnosti Cerkv in lo-
jalne discipline do ustavnih svetnih oblasti.
Italijanski Katoliški akcij se ni treba sra-
movati dela v preteklosti, pač pa ima pra-

vico, da se veseli dela za izboljševanje kr-
ščanske zavesti v preteklih letih. To delo nam
nalaga dolžnost in potrebo, da to delo na-
daljujemo in poglobimo za sedanjost in bo-
dočnost. Skrajno pereči trenutke nalaga vsem
članom italijanske KA, da se še bolj okle-
nejo Cerkve, da povečajo in strnejo svoje
vrste ter se še globlje zavežajo svoje dol-
žnosti, da bo končno doživel zmagoslavje Je-
zus Kristus, da se bo razmahnila Cerkve in
da bo v pravem krščanstvu zaživel domo-
vina.

Milica se bo vdano in zvesto borila za domovino

Rim, 3. avgusta. s. Komaj je mini-
strski predsednik odredil, da bodi pro-
stovoljna milica sestaven del narodnih
oboroženih sil, ki ga bo vodil general
armadnega zbora kraljeve vojske, že so
si njeni člani pripeli peterokrako zvezdo
ter zamenjali črne srajce s sivozelenim
krojem. Milica je opustila sleherni po-
litično delovanje ter odpravila politično
službo pod vodstvom generalnega povelj-
nika in vsakega drugega poveljstva. Tem
prvim ukrepom so sledili drugi, sledili
pa bodo še novi. Vsi gredo za tem, da

dobi milica bolj določen vojaški značaj.
Vse te spremembe so med vrstami mili-
cnikov napravile globok vtis, člani pa so
jih sprejeli s popolno pokorščino in z
iskrenimi manifestacijami vere ter vda-
nosti vladarju. Dal so navdušene izjave,
da hoče še dalje in vedno služiti v
vrstah drugih oboroženih sil za rešitev
domovine, pa naj pri tem žrtvujejo tudi
življenje. Milica, ki si je že priborila
nesporne zasluge na raznih bojiščih, s
tem da je žrtvovala mnogo krvi, ima pravi-
co, da ji narod zaupa in jo spoštuje

